

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur duodecim millia signati ex singulis tribubus nominentur. Section. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

ab sponsa, ut seipsum tanquam imaginem, quam assidue conspiciat, & contempletur, in corde imprimat per amorem, & in brachio per actionem. Denique Aggæi 2. dicitur *Zorobabeli*, quatenus Christi figuram referebat. *Ponam te quasi signaculum*: sic enim eum locum interpretatur D. Hieron. *Hunc*, inquit, (scilicet Christum) *signavit Deus Pater Ioann. 6. & ipse est imago Dei invisibilis, & forma substantiæ eius ad Hebræos 1. ut quicumque crediderit in Deum, hoc quasi annullo consignetur.*

Agg. 2. 14.

D. Hieron.
Ioan. 6.
Heb. 1. 3.

Cur duodecim millia signati ex singulis tribubus nominentur.

SECTION. VII.

I. **I**am supra ostendimus, quæ sequuntur de numero signatorum tam ex Iudæis, quam ex gentibus, propagationem Ecclesiæ significare. Igitur numerum signatorum ex omni tribu filiorum Israël ait Ioannes fuisse *centum quadraginta quatuor millia*, id est, duodecim millia ex singulis tribubus: quemadmodum deinde sigillatim commemorat. Ponitur verò certus numerus fidelium conuerforum ad fidem ex Iudæismo, ut eorum paucitas exprimeretur: etenim paucissimi fuerunt coparatione eorum Iudæorum, qui Christum non receperant, tum eorum, qui ex gentibus crediderunt, de quibus mox subiungit: *Post hæc vidi turbam magnam, quam adnumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, & tribubus, & linguis.* Ita quæ duodecim millia ponuntur ex singulis tribubus Israël, nõ quòd duodecim millia tantum crediderint, sed ut significetur certum fuisse, id est, non ita magnum numerum fidelium ex Iudæis comparatione aliorum, posito videlicet numero certo pro incerto, ut sæpe aliàs.

Paucissimi
salvatur præ
91, qui dam-
nantur.

II. **I**tem supra ostendimus, quæ sequuntur de numero signatorum tam ex Iudæis, quam ex gentibus, propagationem Ecclesiæ significare. Igitur numerum signatorum ex omni tribu filiorum Israël ait Ioannes fuisse *centum quadraginta quatuor millia*, id est, duodecim millia ex singulis tribubus: quemadmodum deinde sigillatim commemorat. Ponitur verò certus numerus fidelium conuerforum ad fidem ex Iudæismo, ut eorum paucitas exprimeretur: etenim paucissimi fuerunt coparatione eorum Iudæorum, qui Christum non receperant, tum eorum, qui ex gentibus crediderunt, de quibus mox subiungit: *Post hæc vidi turbam magnam, quam adnumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, & tribubus, & linguis.* Ita quæ duodecim millia ponuntur ex singulis tribubus Israël, nõ quòd duodecim millia tantum crediderint, sed ut significetur certum fuisse, id est, non ita magnum numerum fidelium ex Iudæis comparatione aliorum, posito videlicet numero certo pro incerto, ut sæpe aliàs.

Gen. 21. 17.

Euseb. Casp.
Pauci ex Iu-
dæis in Chri-
stum credi-
derunt.

Matth. 5. 14.

D. August.
Hier. 3. 14.
Rabbi Sa-
mai.

Esa. 10. 22.

D. August.

Esa. 8. 14.

Quod igitur pauci ex Iudæis credituri essent in Christum, multa docent scripturæ sacræ testimonia. Primum habetur Genes. 22. ubi Deus ad Abraham ita loquitur. *Multiplicabo semen tuum sicut stellas cæli, & sicut arenam, quæ est in littore maris.* Quo loco, ut vult Eusebius Cæsariensis lib. 2. demonstrationis Euangelicæ cap. quadragesimo, nomine stellarum Iudæi conuersi ad fidem intelliguntur, quæ paucissimæ sunt, comparatione granorum arenæ maris, per quæ Iudæi perfidi significantur. *Cum duo*, inquit, *sint quæ Abrahæ Deus respondens promissit de ipsis, qui ab illo oriuntur erant, unum quidem, quòd futuri essent sicut stellæ cæli; alterum vero, quòd tanquam arena maris: Dei quidem amici, quales fuerunt illi veteres & Propheta, & Saluatoris nostri Apostoli, quibus ipse illud testimonium exhibuit, Vos estis lux mundi, luminibus cælestibus ipso splendore comparantur, reliqui verò terreni scilicet, atque in humanum spectantes arenæ similes habentur: quæ multitudo multò maior est, & desertibitur peritura: quo eodem sensu locum intellexit D. August. homilia 48. Secundum Hieremiam 3. *Assumam vos unum de civitate, & duos de cognatione, & introducam vos in Sion.* Quem locum expendens Rabbi Samai (ut auctor est Galatinus lib. 9. de arcanis Catholicæ veritatis capite secundo) docet alludi ad egressum filiorum Israël ex Ægypto, & ingressum in terram promissionis: siquidem ex infinita illa multitudine, quæ egressa fuit ex Ægypto, duo tantum, id est, Iosue, & Caleb ingressi fuerunt in terram Chanaam. Simile igitur quædam prædicitur à Hieremia futurum tempore Messie, quòd paucissimi Iudæorum eum essent recepturi, & in cælestem illam terram promissionis ingressuri. Tertium habetur Esaiæ 10. *si fuerit populus tuus Israël quasi arena magis, reliquia conuertentur ex eo, id est, paucissimi, quemadmodum interpretatur D. Augustinus libro questionum in Genesim, questione 148. Quam eandem ob causam Messias futurus erat lapis offensionis, & petra scandali domui Israël: sic enim habes Esaiæ octauo. *Erit in lapidem***

lapidem offensionis, & in petram scandali duabus domibus Israël, in laqueum, & ruinam habitantibus Hierusalem, & offendens ex eis plurimi, & cadent, & conterentur, & irretientur, & capientur. In quem locum legendus est Galatinus libro 9. de arcanis capite 2. Quartum Micheæ septimo. *Va mihi, quia factus sum sicut qui colligit in Autumno racemos vindemiae: non est botrus ad comedendum: id est, idem mihi contigit, atque iis, qui in Autumno colligunt racemos vindemiae, id est, post vindemiam racemos, qui paucissimi solent inueniri: quæ quidem verba plerique Christi faciunt conquerentis simul, & dolentis, quod pauci ex Iudæis fidem suam sint recepturi. Quod verò sequitur. *Præcoces ficus desideravi anima mea: quidam sic interpretatur. Desideravi, inquit, illam priorum patrum virtutem, qui tanquam præcoces ficus multò ante præcesserant, optabamque inuenire aliquos eis similes, sed reperire non potui: quod enim primi illi patres præcoces fructus appellentur, perspicuum est ex Osee cap. 9. *Quasi vna in deserto inueni Israël: quasi prima poma ficulnea, in cacumine eius vidi patres eorum. D. Hieronymus eisdem verbis putat exaggerari eandem Iudæorum paucitatem hoc sensu. Frustra, inquit, volui iam vindemiam, & perditam civitatem quasi extremos racemos requirere, sed cum non sit botrus ad comedendum, saltem immaturas ficus, id est, grossos ficorum in cibum sumere optavi: quasi diceret, non inueniens panem præfamis magnitudine quisquiliæ, & surculos requisivi. Hæc ille.***

Mich. 7. 11.

Osee 9. 10.
D. Hieron.

Quintum denique est Osee cap. 10. *Vitis frondosa Israël, fructus adæquatus est ei: secundum multitudinem fructus sui multiplicavit altaria, iuxta ubertatem terræ suæ exuberavit simulachris: significatur Israël esse vitem frondosam, id est, syluescentem, ac luxuriantem palmitibus, hoc est, civitatibus, oppidisque frequentissimis abundantem, fructumque respondere multitudini palmitum: quia Israëlitici populi propagatio magna admodum fuit: ceterum secundum hanc propagationem, & multitudinem non Deo, sed idolis seruiisse, plerique ex Hebræo transferunt, *Vitis vacua, inanis, & illud significari putant Israël in frondibus quidem creuisse, quemadmodum luxuriantibus segetibus accidit: tunc verò quod sequitur: *Fructus adæquatus est ei, quod huic expositioni videtur repugnare, per interrogationem legunt, ac si diceretur. Poteritne igitur fructum aliquem asserre? Alij per vitem patres intelligunt, per fructum filios, itaque exponunt: fructus adæquatus est ei, id est, filij eandem patrum naturam imitantur, quippe cum sint etiam palmitum quidam frondosi nullum fructum proferentes, sed in foliorum tantum multitudinem, & pulchritudinem luxuriantes. Aquila transtulit, *Vitis aquosa, quod eodem recidit, quia vitis aquosa, nisi fuerit à vititore putata, tota in frondes excrecit, & humorem, quem debuit in vina mutare, in foliorum, & frondium luxuriâ convertit. Denique Esaiæ 27. ita legimus. *Et vos congregamini unus, & unus filij Israël: quo loco D. Hieron. docet prænunciari paucos ex Iudæis in Christum Dominum credituros, & quidem ipse idiotismus Hebræus raritatem, & paucitatem significat: est enim Hebræice, *Ad unum unum, seu Post unum unum.******

III.
Osee 10. 1.

Aquila.

Esa. 27. 14.
D. Hieron.

E contrario, quia ex gentibus infinita propemodum multitudo fidelium fuerat: erat: propterea Ioannes in eis commemorandis nullo certo numero ignotorum vius est: sed dixit tantam esse multitudinem, ut eam nemo poterit numerando percensere: id quod Deus ipsi Abrahamæ promisit Genesis vigesimo sexto. *Multiplicabo semen tuum stellis cæli: & benedicentur in nomine tuo omnes gentes terræ. Et capite decimo tertio. *Faciam semen tuum sicut pulverem terræ: sequi potest hominum numerare pulverem terræ, semen quoque tuum numerare poteris. Quod enim in priori loco eum dicitur, *In semine tuo, Christus intelligendus sit, docuit Paulus ad Galat. 3. *Non dixit, inquit, in seminibus, quasi in multis, sed quasi in uno.****

III.
Ex gentibus
fidelium multi-
tudo ma-
ma.

Genes. 26. 4.
Genes. 13. 16.

Galat. 3. 16.

Esaï. 53. 8.

In semine tuo, qui est Christus. Eadem fidelium in gentibus multiplicatio præntia-
ta est Esaïæ quinquagesimo tertio, cum dicitur, *Generationem eius qui enarrabit*: id
est, quis poterit recensere multitudinem filiorum Messiaë, qui ab eo per fidem
generandi sunt; id enim significat verbum Hebraicum *דור*, *Dor*, pro quo vulgatus
transulit *Generationem*. Quamquam multi Patres velint esse sermonem de æterna
Christi generatione: imò & de temporali, quæ omnino comprehendendi non possit.
Huc etiam pertinet illud Canticorum 6. *Sexaginta sunt regina, & octoginta concubi-
na, & adolescentularum non est numerus*. Et illud Canticorum 7. *Oculus eius sicut piscina in
Hesebon, quæ sunt in porta filia multitudinis*: vbi Beda vult Ecclesiam ex gentibus ap-
pellari filiam multitudinis propter innumerabilem multitudinem eorum, qui
ex gentibus Christi fidem receperunt.

Cant. 6. 7.

Cant. 7. 11.

Beda,

Quem ordinem seruauerit Ioannes in enumerandis duodecim
tribubus.

SECTIO VIII.

I.
Quid sit tri-
bus.

Tribus tre-
decim suere.

Gen. 48. 5.

Antichristus
ex trib. Da.

Scriptura
nunquam
tredecim, sed

12. tantum
tribus appel-
lat.

Nam. 18.
Deut. 18.
Iosue 13.

Deut. 27.

Exodi 28.

VT hoc melius intelligatur, paulò alius repetendum est principium. Scien-
dum igitur tribum nihil esse aliud, quam multorum ab vno stipite descen-
dentium generationem, in qua sunt multæ familiæ in domos varias distributæ.
Est autem duodecennarius tribuum numerus in sacris literis celeberrimus, nimi-
rum propter duodecim filios Iacob singularum tribuum principes: pro huius ta-
men rei intelligentia est primò aduertendum tribus tredecim fuisse. Etenim tri-
bus Ioseph fuit diuisa in duas tribus, adoptauit enim Iacob Manasse, & Ephra-
im filios Ioseph, voluitque, vt duas sortes reciperent, & duas tribus appellarent,
quemadmodum habes Genesis 48. *Duo, inquit, filij tui, (id est Manasses, & Ephra-
im) qui nati sunt tibi in terra Ægypti, antequam huc venirem ad te, sicut Ruben, & Simeon
reputabuntur mihi) id est, duas partes hæreditatis recipient, sicut quilibet alij duo
filij mei. Reliquos autem, quos genueris post eos, tui erunt, & nomine fratrum suorum voca-
buntur in possessionibus suis*: diuiso ergo Ioseph tredecim tribus effectæ sunt. In hoc
ipso capite cum tribus Dan non ponatur propter Antichristum, qui inde descen-
dit, duodecim tamen numerantur: nam pro Ephraim, qui omittitur, quia ex eo
traxit originem Hieroboam, ponitur Ioseph. Secundò sciendum est scripturam
nunquã tredecim tribus, sed duodecim tantum appellare, cuius rei ea fuit ratio,
quia cù agitur de possessionibus, tunc tribus Leui nõ cõputatur, sed Ioseph diui-
ditur in duas, quoniã Leuitis præcepit Dominus, ne acciperet hæreditatem inter
Hebræos in terra eorũ, quia ipse nimirũ erat fors, & hæreditas eorũ. Numerorũ
18. & Deuteronom. 18. atque ad eodẽ cedebat eis in sorte, quæ ad Deũ iure pertinebat.
Iosue 13. quæ iurãtã Sacerdotum, quàm Leuitarũ, & Sacerdotis magni ponuntur.
Numerorum 18. Cũ verò agitur de re spirituali, tunc cõputatur quidẽ tribus
Leuitica, sed Manasses, & Ephraim non pro duabus tribubus numerantur, sed nu-
meratur tantum tribus Ioseph pro vna, vt patet in benedictione, & maledictione
in confirmatione legis, quæ ponuntur Deuteronom. 27. vbi sex tribus sedebant
ad maledicendum transgressoribus legis in monte Hebal, & sex aliæ ad benedi-
cendum obseruatoribus in monte Garizim, & tribus Leui est ibi vna de benedi-
centibus. Sic etiam præcepit Deus poni in duobus lapillis Onychinis superhu-
meralis, siue Ephod duodecim nomina duodecim tribuũ, & in rationali in 12. la-
pidibus eadem nomina duodecim tribuum. Exodi 28. E quibus duodecim no-
minibus